

Darina Hamarová

RULETA ŽIVOTA

MŔTVYM PATRIA SPOMIENKY, ŽIVÝM LÁSKA

MOTÝL

Darina Hamarová

**RULETA
ŽIVOTA**

Copyright © Darina Hamarová 2015
Design © Motýľ design
Cover photo © Africa Studio/Shutterstock
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2015

ISBN: 978-80-8164-061-2

Darina Hamarová

**RULETA
V
ŽIVOTA**

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Prológ

„Tomo, mali by sme ísť,“ ozvala sa Zuzana.

„Kam? Kam by sme mali ísť?“

„K tomu lekárovi. Psychiatrovi. Dohodli sme sa predsa.“

„Ja viem. Dohodli. Ty mi neveríš, že som ju videl. Dokonca trikrát. Aj v ten večer, keď tak snežilo.“

„Zaujímavé. Sedela som vedľa teba a nič som si nevšimla.“

„Lenže ja som videl. Zreteľne som videl jej oči. Dívala si sa niekedy srnke do očí? Má ich také isté ako človek. Úprimné, hlboké a smutné. Ako v ten večer.“

„Tomo, ty máš halucinácie. Áno, srnka má také oči. Nevidela som ich, ale čítala som deťom *Bambiho*.“

„*Bambiho*?“ nerozumel jej.

„Pôvodného, od *Saltena*. To bol Bambi ešte srnec. *Disney* potom z neho urobil jeleňa s bielym chvostíkom.“

„Čo sem pletieš *Bambiho*, *Disneyho* a čo ja viem koho ešte.“

„Ja? To ty. Ty si videl na ceste srnku. V ten večer tam však žiadna nebola. Skutočne nie,“ to *nie* znelo dosť rezolútne.

„Tak pôjdeš k tomu lekárovi?“ Zuzana sa vrátila k téme, ktorou začala to ráno.

Zamyslel sa.

„Zuzka, aj psychiatri nosia biele plášte?“

„Áno, myslím si, že áno. Teda, nemyslím si. Určite nosia biele plášte. Všetci lekári ich nosia v práci. Aj ja. Čo ti to napadlo, pýtať sa na biele lekárske plášte? Prosím ťa, pekne vstaň a choď,“ všimol si, že už nehovorí podme, ale choď.

Oblečeného len v pyžame ho vytlačila pred vchodové dvere. Počul, ako ich za ním zamkla.

„Miláčik, pozri sa, ako som oblečený. Takto predsa nemôžem ísť k lekárovi. Aj keď je to psychiater a ten už určite videl kadečo,“ pokúšal sa žartovať.

„Môžeš ísť aj tak, ako si. Nepustím ťa domov, kým mi neprinesieš potvrdenie, že si zdravý.“

„Zuzka, tu sa už končia všetky žarty. Husto sneží, pusti ma dnu.“

Nepustila ho. Zbytočne klopal, zvonil, búchal. Odpovedalo mu len zlovestné ticho spoza dverí. Kričal, šeptal, prosil, nadával. Všetko zbytočne. Cítil ju za dverami. Stála tam, z druhej strany. Opretá o dvere, ťažko dýchala a vzlykala. Slzy ako hrachy jej padali po lícach. Miloval ju. Nechápal, čo sa stalo, prečo ho nechce pustiť dnu. Vedel, že aj ona miluje jeho. Jej vzlykot sa vzdaloval. Počul ho čoraz slabšie a slabšie. Zrazu nastalo ticho. Hrobové ticho. Nevládal. Sadol si na snehom zmáčané schody. Privrel oči. Začala mu byť zima. Triasol sa.

„Pán Dubovec, počujete ma?“

Otvoril oči. Skláňal sa nad ním nejaký chlap v bielom plášti.

Žiadny sneh. Žiadne schody. Ani ich dom. Nebol mokrý. Nemal pyžamo. Nemal na sebe nič. Nesedel, ležal. Nechápal. Všetko bolo ako v zlom sne. Len ten človek v bielom plášti bol skutočný.

„Kde som? Prečo ste tu? Zuzana?“

Šeptal. Očami hľadal svoju ženu po miestnosti. Márne. Nebola tam. Ako to? Pred chvíľkou sa s ňou rozprával, počul ju celkom zreteľne.

„Pán Dubovec, vnímate ma? Ak áno, kývnite hlavou,“ počul hlas muža skláňajúceho sa nad ním.

Na hrudi cítil príšernú bolesť. Všimol si, že pravú nohu má vyvesenú a celú zasadrovanú. Kývol hlavou.

„Som primár na jednotke intenzívnej starostlivosti v okresnej nemocnici,“ pokračoval muž, „ste u nás hospitalizovaný po škaredej autohavárii. Máte vážne poranené hrudník, zlomenú nohu, podliatiny na tvári a opuch tváre, poškodenú sietnicu ľavého oka.“

Boli ste niekoľko dní v umelom spánku, pretože zlomené rebro prepichlo vaše pľúca. Teraz ste už mimo ohrozenia života. Váš stav sa nám podarilo stabilizovať.“

Začal si spomínať. Na obrovskú „stenu“, ktorá sa vyrútila veľkou rýchlosťou spoza zákruty tak, že nestihol ani zareagovať. Počul krik, škripot plechov. Striasol sa.

„Kde je moja žena? Moje deti? Čo je s nimi?“ zhrozene sa díval z lekára na sestričku, z tej na primára.

„Pán Dubovec, je mi to veľmi ľúto,“ primár sklopil zrak.

„Ľúto? Čo je vám ľúto?“ Tomáš stále nechápal.

„Vaša manželka ani deti nehodu neprežili. Utrpeli zranenia nezlučiteľné so životom. Nemohli sme im pomôcť.“

Neprežili? To nemôže byť pravda. To bude nejaký omyl. Veď len pred chvíľkou mu Zuzana rozprávala o srnčekovi, o *Bambim*. U nich doma. Zavrel oči. Nechcel nikoho a nič vidieť.

„Prepustili ma z práce,“ zašepkal.

Tomáš Dubovec bol päťdesiatdvaročný muž. Úspešný. Nič mu nechýbalo. Až donedávna bol jeho život úplne bezproblémový. Mal milovanú ženu a milujúce deti. Mal prácu, ktorá ho bavila a v ktorej bol úspešný. Mal dom, auto, chalupu, každý rok chodil s rodinou na dovolenku. Aj dvakrát do roka. Jednoducho, život ako v rozprávke. Každá rozprávka, na ktorú sa z detstva pamätal, mala šťastný koniec. Väčšinou v nej na konci všetci žili šťastne, až kým nepomreli. V skutočnom živote to nie je ako v rozprávke. V ňom nezvíťazí vždy dobro nad zlom. V skutočnom živote sa vždy nekončí príbeh šťastne.

On tú svoju rozprávku nedokázal dotiahnuť do šťastného konca.

Všetko sa začalo naňho sypať v to nešťastné ráno.

Pred necelou hodinou, hneď ako prišiel do práce, mu zazvonil na stole telefón. Volala pani Podhradská, asistentka riaditeľa, ktorej nikdy nepovedal inak ako Martuška a ktorá v práci hádam aj spávala.

„Dobrý deň, pán inžinier. Pán riaditeľ vás prosí, či by ste neboli taký láskavý a neprišli za ním. O deviatej.“

Jej hlas bol veľmi príjemný, pokojný a rozvážny. V každej situácii a za každých okolností. Tomáš sa usmial. Martuška

bola inventárom firmy, tak ako aj on. Často si ju doberal, že určite má niekde na tele vytetované inventárne číslo ako súčasť hmotného majetku spoločnosti. Nezostala mu nič dlžná a vyzývala ho, aby sa osobne presvedčil. Nikdy sa o to nepokúsil. Niežeby nestála za hriech, Martuška bola veru žena krv a mlieko. Nedovoľoval mu to rešpekt a úcta k tejto sympatickej žene. Pracovali vo firme od jej založenia. Mal vtedy tridsať, ona dvadsaťštyri. On, starý mládenec, ale ťažký sympaták, ona, nesmelá čerstvá absolventka ekonomickej fakulty. Časom sa z nich stali veľmi dobrí priatelia, ktorí si na počudovanie nikdy nepotykali. Ich vzťah zostal po celý ten čas na úrovni priateľstva a kolegiality.

„Áno, Martuška, prídem. Samozrejme, že budem taký láskavý, keď ma tak pekne prosíte. O deviatej, dobre som rozumel?“ uisťoval sa.

Tomáš nemohol inak, ako súhlasiť. Bol stará škola a bol naučený mať vo vážnosti svojich nadriadených a počúvať ich príkazy na slovo, bez reptania.

„Dobre ste rozumeli. Poprosím vás, buďte presný, pán riaditeľ nemá dnes najlepšiu náladu,“ ukončila rozhovor.

Riaditeľ nemá dnes najlepšiu náladu? V duchu si opakoval Tomáš. *To je ale prekvapenie.* Nielen dnes. Posledné týždne nemal dobrú náladu vo firme nikto. Kríza naplno zasiahla aj ich spoločnosť. Ešte pred dvomi rokmi patrili medzi najlepšie v regióne. A teraz? Majú existenčné problémy. Zamyslel sa. *Čo od neho môže riaditeľ chcieť? Zrejme ho poverí nejakou dôležitou úlohou.* Pracoval v pozícii šéfa obchodného oddelenia a mal na starosti obchodné kontrakty. Väčšinu zahraničných odberateľov zabezpečil on. Pravda, v posledných dvoch rokoch sa ani jemu tak nedarilo. Biznis

je biznis a každý hľadá tovar tam, kde je to výhodnejšie. Niekoľko silných odberateľov si našlo dodávateľov v juho-východnej Ázii a noví mali obavu uzatvárať dlhodobéjšie kontrakty.

Presne o päť minút deväť nesmelo zaklopal na dvere, na ktorých bola bledožltá tabuľka s tmavohnedým nápisom: *Ing. Marta Podhradská, asistentka riaditeľa.*

„Vstúpte,“ zaznel spoza dverí Martuškin ľubozvučný hlas. Tomáš stisol kľučku a vošiel do jej kráľovstva.

Ani pribúdajúci vek neubral na jej ženskosti. Práve naopak. Bola z nej zrelá štyridsiatnička, žena v najlepších rokoch.

Mala všetko, čo dobrá asistentka riaditeľa má mať. Krátku sukňu, z ktorej siahali až po zem nekonečne dlhé štíhle nohy, za ktoré by sa nemusela hanbiť ani Adriana Sklenaříková, blúzku s hlbokým výstrihom, pod ktorou bola určite najmenej o číslo menšia podprsenka. Podprsenka vôbec nebola dôležitá, ale to, čo ukrývala, lepšie povedané, čo mala ukrývať. Všetci zamestnanci firmy boli z Martušky a jej „predností“ doslova unesení.

„Nech sa páči, choďte ďalej. Už na vás čakajú,“ povzbudivo ukázala na dvere z dubového masívu vedúce do kancelárie riaditeľa.

„Čakajú? Hádam čaká,“ spýtavo sa na ňu pozrel.

„Čakajú. S direktorom je tam aj ekonomický riaditeľ, aj sám najväčší.“

Aby zdôraznila slovo najväčší, zdvihla oči k stropu.

Sám najväčší bol konateľ spoločnosti. Jeho prítomnosť znamenala pohotovosť najvyššieho stupňa a bola neklamným znakom, že sa vo firme deje niečo veľmi dôležité. Mal

sto chutí opýtať sa na to Martušky, ale už ju poznal tak dobre, že vedel, že mu nič neprezradí.

Zvraštil čelo, na tvári sa mu zjavil sotva badateľný úškrnok. Pokrčil plecami a vykročil v ústrety niečomu, z čoho začínal mať obavy. Kdesi v žalúdku ho čudne zamrazilo, začala sa ho zmocňovať nervozita. *Pokoj, Tomáš, nič sa nedeje. Normálna porada, na akých si bol neraz.* Nebola to normálna porada.

„Pod' ďalej, Tomáš,“ vyzval ho muž sediaci oproti dverám. Riaditeľ. Okrem neho boli v miestnosti ešte dvaja, presne ako povedala Martuška. Ako na povel sa všetci traja postavili a rad radom podávali Tomášovi ruku.

„Posaď sa, nech sa páči,“ direktor, ako ho všetci v podniku volali, ukázal rukou na stoličku pri oválnom stole.

Po chvíľke ticha sa ujal slova ako prvý: „Tomáš, zavola-li sme si ťa. Vieš, sú ťažké časy, kríza nás naplno zasiahla, poznáš to sám. Zákazky, a tým pádom ani odberatelia nepribúdajú, je ich čím ďalej, tým menej. Musíme niečo robiť, aby sme zachránili firmu. Postarať sa o našich zamestnancov, rozumieš?“

Rozumel a v duchu sa začal tešiť na to, čo príde. Bol si istý, že ho chcú poveriť nejakou úlohou, od splnenia ktorej bude závisieť ďalší osud firmy. Mal rád výzvy, vždy hovoril, že ho posúvajú vpred.

„Musíme revitalizovať,“ doplnil riaditeľa sám najväčší. Na slovo revitalizovať kládol zvláštny dôraz.

A je to tu! Revitalizovať, oživiť. To sú tie správne slová.

Potom sa slova ujal ekonomický riaditeľ. Niekoľko minút hovoril o ekonomickej situácii v spoločnosti, o tom, že majú v tomto období priveľa zamestnancov. Vo vedení

firmy sa rozhodli ísť cestou omladenia kolektívu, znížiť stavvy a zlúčiť niektoré funkcie. Ľudovo povedané, musia zopár zamestnancov „poslať k vode“, ide sa vyhadzovať.

Tomáš stále nechápal, ako to súvisí s ním. Čo chcú od neho? Aby im naznačil, koho sa majú zbaviť? *To teda nie, to neurobí.* Nikdy nemal srdce prepustiť niekoho z práce, počas celej svojej kariéry v tomto podniku nemusel kvôli nemu odísť z práce nikto.

Ekonomický riaditeľ nemal jeho veľké sympatie. Vážnosť pred nadriadeným áno, ale to bolo všetko. Prišiel pred tromi rokmi a na všetko sa pozeral cez čísla. Hospodársky výsledok sem, hospodársky výsledok tam. Typický predstaviteľ úradníka z bývalého režimu. Mal zopár rokov do dôchodku a bolo jasné, že stoličky, na ktorej sedel, sa bude držať zubami-nechtami. Človek bez vlastného názoru. Poslušne opakujúci to, čo povedali tí nad ním. Veľká hlava s plešinou tiahnuťou sa od čela až do temena s chumáčmi vlasov po bokoch. Tomáš si ho predstavoval ako psa s odstávajúcimi ušami, pobehujúceho okolo nôh svojho pána, obtierajúc sa o jeho nohavice. Pohľad má zbožne upretý do výšky, jazyk vyplazený v očakávaní sladkej maškrtky za svoju oddanosť.

V podniku sa stala legendárnou príhoda, ktorá sa udiala len niekoľko týždňov po nástupe *mopslíka*, ako ho tajne všetci vo firme nazývali. Umrel jeden z bývalých zaslúžilých zamestnancov podniku a všetci z vedenia si kládli za povinnosť rozlúčiť sa s ním. Pohreb bol na cintoríne v rodnej dedine zosnulého. *Mopslík* hodinu pred jeho začiatkom podupkával na parkovisku a každému, kto chcel zaparkovať na mieste, kde pochodoval, ukázal, že má ísť ďalej. Dôleži-

to celý čas pozeral na príjazdovú cestu. Nikto nerozumel, prečo to robí, čo majú znamenať jeho veľavravné gestá. Pochopili to, keď sa priblížila čierna limuzína najvyššieho a *mopslík* ho dôležito navigoval na parkovacie miesto priamo pred vchodom na cintorín. *Aj takto sa dá budovať kariéra*, pomyslel si vtedy Tomáš.

Jedinou výhodou ekonomického bolo, že mal známosti, poznal kdekoho a vedel vybaviť aj neskutočné.

Znova sa ozval sám najväčší: „Pán inžinier, vieme, že ste boli po celý čas, čo u nás pracujete, voči firme lojálny a veľmi si vážime, čo ste pre ňu urobili. Žiaľ, situácia je taká, aká je a my musíme prijať aj nepopulárne opatrenia. Potrebujeme dostať do riadiacich pozícií mladú krv, čerstvý vietor. Ľudí, ktorí nás potiahnu ďalej. Musíme zdynamizovať podnik.“

Kopec rečí, pomyslel si Tomáš, ale stále nechápal, o čo na tejto porade ide. Už bol z toho všetkého značne vynerвовovaný. Každý len rozprával, ale k podstate sa nedostal ani jeden.

„Veľmi sme zvažovali, koho sa dotkne znižovanie stavu riadiacich pracovníkov a po dlhej, nekonečnej úvahe, a verte nám,“ počúval ďalej najväčšieho, „nebolo to ľahké, sme sa museli rozhodnúť. Nemajte nám to za zlé, ale patríte medzi tých, ktorí budú musieť našu ‚lod‘ opustiť. Chápete, však?“ súcitne sa pozrel Tomášovi do očí, gestikulujúc pritom dôležito rukami.

Potom sa poobzeral po svojich dvoch spoločníkoch s vypätou hrudou, ako keby chcel povedať: *Pozrite sa, mamlasi, takto sa to robí, takto sa vyhadzujú ľudia z práce. Musíte to robiť s noblesou, a pritom rázne.*

Riaditeľ mal po celý čas, čo sám najväčší rozprával, upretý zrak do zeme, nemal odvahu pozrieť sa Tomášovi do očí. Keby ju našiel, videl by v nich šok. Údiv nad tým, čo sa v tej chvíli dozvedel. *Práve jeho vyhodili.* Tomáš nechcel veriť vlastným ušiam. Prežil tu dvadsaťdva rokov, dobré i zlé chvíle. Postupne sa prepracoval z pozície zmenového majstra až na miesto vedúceho obchodného oddelenia. Popri zamestnaní si urobil vysokú školu. Väčšina úspechov v spoločnosti bola spojená s jeho menom.

A zrazu je prebytočný. On. Nechápavo krútil hlavou.

„Kedy mám odísť?“ rezignovane sa opýtal. Vzdal sa bez boja. Vedel, že by sa mal o niečo pokúsiť, nejako by mal vzdorovať, veď mal osem rokov do dôchodku. Poznal sa s majiteľmi firmy, mal by im zavolať. Uprosiť ich, aby si ho nechali. Keď pre nič iné, tak pre zásluhy. Pre zásluhy? *Tomáš, kde žiješ? Toto je tvrdý kapitalizmus. Tu zásluhy neexistujú. Staneš sa nepotrebným, odkopnú ťa.* Myšlienku volať majiteľom zavrhol. Jeho výpoveď predsa museli odsúhlasiť, bez nich sa vo firme ani vlások nepohol, vedeli o všetkom. S prepáčením aj o tom, keď si niekto potichu *prdol.*

„V zmluve máme uzavretú trojmesačnú výpovednú lehotu. Vyplatíme ti slušné odstupné, finančne ťa odškodníme. Ako ťa poznám, nestratíš sa,“ skôr pre seba ako preňho previnilo povedal riaditeľ.

Po týchto slovách nastalo nekonečné ticho.

„To je všetko, čo ste mi chceli povedať?“ Tomáš sa zdvihol zo stoličky a zamieril k dverám.

Prvýkrát za svojej dvadsaťdvaročnej kariéry v tejto firme odišiel z riaditeľovej kancelárie bez pozdravu, bez podania rúk. Prvýkrát odvtedy, čo spoznal Martušku, sa na ňu pri

odchode z jej kráľovstva neusmial. Chápala ho. So súcitným pohľadom ho vyprevádzala k dverám. *Takého chlapa vyhodili*, neveriacky pokrčila plecami.

Po celý zvyšok dňa premýšľal, ako to povie doma. Žene, deťom.

Ženil sa neskoro. Ako tridsaťpäťročný. Vzal si dievča o osem rokov mladšie. Zuzku. Lekárku. Zoznámili sa po tom, čo ho prišla ratovať ako členka záchrannej zdravotnej služby.

Diagnóza: zápal slepého čreva. Akútny. Hneď išiel pod „nôž“. Zotavil sa a jeho prvá cesta viedla na záchranku. S kyticou kvetov poďakovať sa za rýchlu pomoc. Až vtedy si všimol, aká je krásna. Odvážil sa pozvať ju na večeru. Na počudovanie neodmietla.

Tá večera bola pre oboch osudnou. Bol teplý júlový večer. Zuzana si obula nové lodičky, obliekla ľahké letné šaty. Tomáš vybral reštauráciu v neďalekom parku, v nádherne tichom prostredí. Zaparkoval na námestí a k reštaurácii sa vybrali pešo. Čo čert nechcel, deň predtým sa mestom prehnala divoká búrka s privalovým dažďom. Park bol samá kaluž. Jedna taká plná bahna a špinavej vody bola aj na chodníku, ktorý viedol k reštaurácii. Keby len tam. Kaluž bola široká, siahala ďaleko na trávnik.

Zastavili sa a premýšľali, čo ďalej.

„Vrátíme sa, však?“ chytila ho za rameno.

Nechcel sa len tak ľahko vzdať. Kaluž nebola hlboká, on by cez ňu bez problémov prešiel. Vtom mu prebleskol hlavou nápad. *Keď prejde on, prejde aj ona.* Veď je nejaký gavalier.

„Nevrátíme sa,“ tajomne na ňu žmurkol, a kým stihla nejako zareagovať, už ju držal v náručí.

„Čo, čo blázníš?“ naoko protestovala, ale páčilo sa jej to.

„Prenesiem ťa na rukách,“ riekol odhodlane a urobil prvý krok.

„Hm. Keď inak nedáš. Len mi, prosím ťa, nezamoč topánky! Sú úplne nové,“ smiala sa, držiac sa ho okolo krku.

„Neboj, o chvíľku sme za vodou,“ nestihol dopovedať.

Nohy sa mu pošmykli na klzkom podklade, vyleteli do vzduchu a padol na chrbát. Zuzana skončila na ňom. Stále ju držal v náručí.

Obaja boli mokří a špinaví, len topánky nejakým zázrakom zostali suché.

Večera síce bola, ale nie v romantickom prostredí reštaurácie, ale v Tomášovom staromládeneckom byte. Pizza to istila.

Zuzana neodmietla ani ďalšie a ďalšie stretnutia. Na prechádzku, na obed, do divadla. Po roku chodenia sa vzali. Postupne sa im narodili dve deti, syn a dcéra.

Svoju ženu a svoje deti miloval neskonalou láskou. Urobil pre nich všetko, na čo len pomysleli. Kedysi dávno videl film *Postav dom, zasad' strom*. Od Jakubiska. Nič si z toho filmu nezapamätal, len podľa neho, ústredný motív filmu. Hlavný hrdina si hovoril: *...postavím dom, zasadím strom, vykopem studňu, urobím syna*. Dom postavil, strom zasadil, syna splodil tiež. Len tú studňu nemusel kopať.

Dom si postavil spolu so ženou. Aby mali kde vychovávať svoje dve deti. Bol veľký, so všetkým, čo v takom dome človek potrebuje. Každý z nich mal v ňom svoje miesto. Zuzana mala pracovňu na poschodí, hneď vedľa detských

izieb. On na prízemí. Pri kuchyni. Aby nemal ďaleko do chladničky, smial sa. Jednu miestnosť zapratanú knihami od výmyslu sveta. Mal rád knihy, tešil sa z každej, ktorú si kúpil alebo ktorú dostal. A tak hneď, ako dostávali dom, urobil z jednej izby svoju pracovňu a knižnicu zároveň.

Keď boli deti malé, chodili každý večer za ním, aby im z tých kníh čítal. Nepotrebovali večerníčkového deduška a jeho televízne rozprávky. On bol ich večerníčkový deduško. Posadili sa do kresiel, ktoré mal v pracovni, pozakrývali sa dekou a on vytiahol jednu z tých úžasných rozprávkových kníh z police a čítal. Počúvali ho so zatajeným dychom. Keď dočítal, mali naňho plno otázok. Týkali sa rozprávky, ktorú práve počuli. Trpezlivo im na ne odpovedal, až kým neprišla jeho žena a nevyhнала ich všetkých troch spať. Inokedy ani nevytiahol knižku. Sadol si k nim, vzal dcéru na kolená a rozprával im príbehy, ktoré si práve vymýšľal. Príbehy podobné tým, ktoré kedysi jemu rozprával jeho otec.

Odkedy sa Tomáš dozvedel o svojom prepustení, nemyslel na nič iné ako na svoju rodinu. Bol si istý, že sa dokáže o svojich blízkych postarať, nech by sa dialo čokoľvek. Veril si. Ani vo sne nepredpokladal, že môže prísť v jeho živote takýto okamih ako dnes ráno. Vždy, keď čítal článok alebo videl v televízii šot, o ľuďoch, ktorých prepustili z práce, si hovoril, že jemu sa to nikdy nemôže stať. On o prácu nepríde. Prišiel. A išlo to omnoho jednoduchšie, ako si bol schopný pripustiť.

Pozrel na ukazovateľ času na monitore počítača. O niekoľko minút budú štyri hodiny. Čas ísť domov. Báł sa toho okamihu. Mal strach pozrieť sa svojej žene do očí. Nevedel,

či vôbec dokáže vysloviť tie vety. *Prišiel som o prácu. Vyhodili ma.* Vypol počítač, vzal si zo stola aktovku. Ešte tri mesiace a niekoľko dní bude môcť takto odchádzať z práce. Potom? Nevedel. Ani nad tým nepremýšľal. Bude si musieť nájsť nejaké iné zamestnanie. Riaditeľ mal pravdu, nestratí sa. Obchodník bol viac ako dobrý a takí sa v dnešnom svete vždy dokážu uchytiť.

Cestou domov, idúc okolo predajne s ovocím a zeleninou, si spomenul na jednu scénu z *Krstného otca*. Na tú, kde hlavná postava *Vito Corleone* príde o prácu.

Vošiel do predajne.

„Jednu hrušku, prosím vás,“ oslovil predavačku.

„Jednu?“ čudovala sa predavačka.

„Áno, jednu. A zabaľte mi ju. Do papiera.“

„Nemám vám ju náhodou aj previazať stužkou?“ údiv v hlase predavačky sa stupňoval. Zrejme si pomyslela, že väčšieho čudáka ešte nevidela.

„Nie, ďakujem. Takto to bude stačiť,“ usmial sa na ňu. Zaplatil, hrušku zabalenú do papiera vložil do vrečka saka a vyšiel z predajne.

Doma nebol nikto. Zuzana zrejme išla s deťmi na prechádzku do neďalekého parku. Vybral hrušku z vrečka, vybalil ju z papiera, poutieral do košeľe presne ako *Vito Corleone* a položil ju doprostred stola. Biely obrus a na ňom zelenožltá hruška. Vedel, že tú symboliku jeho žena nepochopí, ale jemu sa to páčilo. Istá paralela so slávnym filmom tu bola. Vošiel do pracovne, nalial si do pohára trochu vody a sadol si do kresla. Dvere na izbe nechal otvorené, aby počul, keď sa Zuzana s deťmi vrátia domov. Chvíľku len tak sedel, usrkával z pohára a premýšľal: *Hneď zajtra obídem*

niekoľko firiem v meste a popýtam sa na robotu. Na tých zopár rokov, ktoré mu chýbali do dôchodku, hádam niečo nájde. Bude robiť hocičo, aj vrátnika. Pri tej predstave sa usmial. Ani nevedel, ako zadriemal.

„Tomo, už si doma?“ počul, ako sa mu prihovára ženský hlas. Strhol sa. To nebol sen.

„Áno, prišiel som asi pred polhodinou. Prepáč, zadriemal som,“ postavil sa a pobožkal manželku na líce.

„Niečo oslavujeme?“ všimla si pohár s vodkou v jeho ruke. Nečakajúc na odpoveď odišla do kuchyne.

„Čo má znamenať tá hruška uprostred stola? Si samá záhada,“ spýtavo sa pozrela na Tomáša.

„Nič neoslavujeme. Nalial som si len tak. Zuzka, prosím ťa, sadni si, musím ti niečo povedať,“ s vážnou tvárou sa posadil ku kuchynskému stolu ako prvý.

„Hovorím. Si samá záhada,“ prisadla si k nemu.

„Prepustili ma z práce,“ zašepkal.

Nedokázal sa jej pozrieť do očí. Pohľad mal po celý čas upretý na jeden bod na stole.

„Prepustili? Teba? To nemyslíš vážne. Tomáš, teba nemôžu len tak prepustiť. Po tom všetkom, čo si pre firmu urobil? To nie je pekný žart.“

„Myslím to vážne.“

Pomaly jej tichým hlasom rozpovedal všetko, čo sa v ten deň odohralo v riaditeľovej kancelárii. Mlčky počúvala. Ani raz ho neprerušila. Keď skončil, nežne ho chytila za ruku. Vstala zo stoličky, obišla stôl stále ho držiac za ruku a pristúpila k nemu. Druhou rukou ho pohladila po líci. Otočila jeho hlavu k sebe a prinútila ho pozrieť sa jej do očí. Zohla sa k nemu a pobožkala ho na pery. To všetko bez jediného slova. Niekedy sú slová úplne zbytočné. Vedela, že to, čo

Tomáš v tej chvíli potreboval, bol pocit, že stojí pri ňom. Silno ju objal okolo pása, pritúlil sa k nej ako malé dieťa.

„Ďakujem,“ prerušil mlčanie so slzami v očiach.

Pohladila ho po vlasoch.

„Za čo ďakuješ? Lúbim ťa, Tomo. Spolu to zvládneme. Nie si prvý ani posledný, kto prišiel o prácu. Pozri sa, niečo máme našetrené. Ešte tri mesiace budeš prácu mať, potom dostaneš odstupné a medzitým si niečo nájdeš. Si šikovný, pre teba by to nemal byť problém. Hm? A keby aj nie, aspoň si oddýchneš. Hlavu hore a pod' sa navečerať. Idem zavolať deti. Ozaj. A tá hruška?“

Vysvetlil jej to. Začala sa nahlas smiať. Úprimne, od srdca.

„Ty môj *Vito Corleone*.“

Vzala hrušku zo stola, odhryzla si z nej. „Dobrá si vybral, je sladučká ako med. Skús,“ vystrela k nemu ruku s hruškou.

Skúsil. *Naozaj sladučká. Ako... ako moja žena*, pomyslel si.